

Examen Projectieve Meetkunde, 04 september 2013

- (1) Formuleer en bewijs de stelling van Desargues voor projectieve vlakken over velden.
- (2) Onderstel dat V een 2-dimensionale vectorruimte is over een veld $\mathbb{F}$. Beschouw punten p_1, p_2, p_3 en p_4 in $\text{PG}(V)$ waarbij p_1, p_2 en p_3 twee aan twee verschillend zijn. Is (u_i, v_i) met $i \in \{1, 2, 3, 4\}$ een stel homogene coördinaten van p_i t.o.v. een vaste basis van V , toon dan aan dat

$$(p_1, p_2; p_3, p_4) = \frac{\begin{vmatrix} u_1 & v_1 \\ u_3 & v_3 \end{vmatrix} \cdot \begin{vmatrix} u_2 & v_2 \\ u_4 & v_4 \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} u_1 & v_1 \\ u_4 & v_4 \end{vmatrix} \cdot \begin{vmatrix} u_2 & v_2 \\ u_3 & v_3 \end{vmatrix}}.$$

- (3) Onderstel dat C een absoluut irreduciebele kegelsnede is van het projectieve vlak $\text{PG}(V)$, waarbij V een vectorruimte van dimensie 3 is over een veld $\mathbb{F}$ van karakteristiek 2. Toon dan het volgende aan:
- Als $C \neq \emptyset$, dan is C gelijkmachtig met de verzameling der punten op een rechte.
  - Als $\mathbb{F} \cong \text{GF}(q)$, q even, dan is $|C| = q + 1$.
- (4) (a) Onderstel dat V een vectorruimte is van dimensie tenminste twee over een veld $\mathbb{F}$. Wat verstaat men onder de *projectieve groep*, de *kleine projectieve groep* en de *unimodulaire groep* van de projectieve ruimte $\text{PG}(V)$? Wanneer worden twee puntenverzamelingen van $\text{PG}(V)$ *projectief equivalent* genoemd?
- (b) Onderstel dat V een vectorruimte is van dimensie $n \geq 3$ over een veld $\mathbb{F}$. Geef een overzicht van de polariteiten die kunnen bestaan in de projectieve ruimte $\text{PG}(V)$. Hoe kun je de verschillende soorten herkennen aan de hand van een matrixvoorstelling. Welke van deze polariteiten kunnen voorkomen in het geval dat $\text{PG}(V)$ een projectief vlak is?
- (c) Welke deelruimten liggen er op de Klein kwadriek? Geef voor elk van deze deelruimten aan welke verzamelingen rechten hiermee correspondeert (via de Klein correspondentie).

- (5) (a) Onderstel dat $\mathcal{P}$ een projectief vlak is. Voer coördinaten in voor $\mathcal{P}$ (voeg een verklarende tekening toe!).
- (b) Definieer de begrippen *ternaire ring* en *planaire ternaire ring*.
- (c) Beschouw een projectief vlak $\mathcal{P}$ dat gecoördinatiseerd wordt aan de hand van een verzameling R . Indien (R, T) de corresponderende ternaire ring is, bewijs dan de volgende eigenschappen:
- (i) $T(a, 0, c) = T(0, b, c) = c$ voor alle $a, b, c \in R$;
  - (ii) $T(a, 1, 0) = T(1, a, 0) = a$ voor alle $a \in R$.

Examen Projectieve Meetkunde: oefeningen

2de bachelor Wiskunde

woensdag 4 september 2013

It's mercy, compassion and forgiveness I lack. Not rationality.

The Bride in Kill Bill: Volume 1

Oefening 1. Beschouw een veld $\mathbb{F}$ en onderstel dat $a, b, c, d, e \in \mathbb{F}$ en dat θ een veldautomorfisme is van $\mathbb{F}$. Noem β de afbeelding van de puntenverzameling van $\text{PG}(3, \mathbb{F})$ naar de vlakkenverzameling van $\text{PG}(3, \mathbb{F})$ die het punt (x_0, x_1, x_2, x_3) afbeeldt op het vlak met vergelijking $a_0X_0 + a_1X_1 + a_2X_2 + a_3X_3 = 0$, waarbij $(a_0, a_1, a_2, a_3)^t = A \cdot (x_0, x_1, x_2, x_3)^t$, met

$$A := \begin{pmatrix} 0 & 1 & a & a^\theta \\ 1 & b & e^\theta & 0 \\ c & -e & 0 & 1 \\ b & d & 1 & 0 \end{pmatrix}.$$

- (i) Geef de nodige en voldoende voorwaarden op $a, b, c, d, e, \mathbb{F}$ en θ opdat β een symplectische polariteit in $\text{PG}(3, \mathbb{F})$ zou bepalen. (Los iedere vergelijking die je vindt, ook op!)
- (ii) Stel $\mathbb{F} = \mathbb{C}$. Geef de nodige en voldoende voorwaarden op a, b, c, d, e en θ opdat β een pseudopolariteit in $\text{PG}(3, \mathbb{C})$ zou bepalen. Stel nu θ de complexe toevoeging in $\mathbb{C}$. Geef de nodige en voldoende voorwaarde op a, b, c, d en e opdat β een hermitische polariteit in $\text{PG}(3, \mathbb{C})$ zou bepalen. (Los iedere vergelijking die je vindt, ook op!)

Stel $a = b = c = d = e = 0$, $\mathbb{F} = \mathbb{F}_q$ met $q = p^h$, $p \neq 2$ priem, en $\theta = 1$. Dan is β een polariteit. Noteer de verzameling van absolute punten van β als Ω .

- (iii) Van welk type is de polariteit β ? Zij α het vlak $X_0 = 0$. Bepaal de punten in de doorsnede van Ω met α .
- (iv) We zeggen dat een rechte bevat is in Ω als alle punten van de rechte in Ω bevat zijn. Ga na dat Ω precies de volgende $2q + 2$ rechten bevat: $X_0 = X_2 = 0$, $X_0 = X_3 = 0$, $aX_0 + X_2 = X_1 - aX_3 = 0$, voor alle $a \in \mathbb{F}_q$ en $aX_0 + X_3 = X_1 - aX_2 = 0$, voor alle $a \in \mathbb{F}_q$. Noem de verzameling van deze rechten $\mathcal{L}$.
- (v) Bepaal het beeld van de rechten in $\mathcal{L}$ onder de Klein correspondentie. Geef ook een meetkundige omschrijving van dit beeld.

Oefening 2. In $\text{PG}(3, q^2)$, q een oneven priemmacht, wordt de puntenverzameling Γ gegeven door de vergelijking $X_0X_3 = X_2^2$, en wordt de puntenverzameling Δ gegeven door de vergelijking $X_0^{q+1} - 2X_2^{q+1} + X_3^{q+1} = 0$.

- (i) Hoeveel punten bevat Γ ? Hoeveel punten bevat Δ ?
- (ii) Hoeveel punten bevat $\Gamma \cap \Delta$? Geef een beschrijving van de verzameling $\Gamma \cap \Delta$.
- (iii) Zij π een vlak in $\text{PG}(3, q^2)$ dat niet door het punt $(0, 1, 0, 0)$ gaat. Zij Q een punt van $\Gamma \cap \Delta \cap \pi$. Toon aan dat er een unieke raaklijn door Q aan $\Gamma \cap \pi$ in π is; toon ook aan dat er een unieke raaklijn door Q aan $\Delta \cap \pi$ in π is. Bewijs dat deze twee raaklijnen gelijk zijn.
Hint: bekijk het vlak $X_1 = 0$.

Oefening 3. Beschouw de projectieve ruimte $\text{PG}(n, q)$. Zij $\mathcal{S}$ een verzameling niet-ledige deelruimten die $\text{PG}(n, q)$ zelf niet bevat, zodat $\bigcup_{U \in \mathcal{S}} U = \text{PG}(n, q)$ en zodat voor alle $U, V \in \mathcal{S}$ geldt dat $U \cap V = \emptyset$.

- (i) Bewijs: als $\mathcal{S}$ een hypervlak bevat, dan is $|\mathcal{S}| = q^n + 1$.
- (ii) Bewijs dat $|\mathcal{S}| \geq q^\beta + 1$ met $\beta = \left\lceil \frac{n+1}{2} \right\rceil$.